

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

بررسی رخدادهای ایران پس از انقلاب

اسلامی (۳۱)

سال سی و یکم انقلاب-۱۳۸۸

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: **رمضانی پور**

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	مقدمه	۱
۲	اهم رخدادهای سال سی و یکم انقلاب - ۱۳۸۸	۲
۳	سیاسی، امنیتی و دفاعی	۳
۳	✓ برگزاری انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری	۳
۳	✓ حوادث پس از انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری	۳
۳	✓ ماجرای بازداشتگاه کهریزک و برخورد قضایی با مسببین	۳
۴	✓ ماجرای حماسه ۹ دی سال ۸۸	۴
۴	✓ ترور و شهادت دکتر مسعود علی محمدی دانشمند هسته ای	۴
۵	✓ انفجار و عملیات تروریستی در زاهدان و منطقه پیشین	۵
۵	✓ دستگیری عبدالمالک ریگی سرکرده گروه تروریستی در شرق کشور	۵
۶	✓ ترور و شهادت ماموستا شیخ الاسلام در سنندج	۶
۷	✓ بهره برداری از دستاوردهای جدید هسته ای	۷
۷	✓ آزمایش موشک سجیل ۲ و پرتاب راکت کاوش ۳	۷
۸	✓ بهره برداری و الحاق ناوشکن جماران به نیروی دریایی ارتش	۸
۸	اقتصادی - توسعه ای	۸
۸	✓ تصویب و ابلاغ قانون هدفمند کردن یارانه ها	۸
۹	✓ بهره برداری از نخستین کشتی اقیانوس پیمای ساخت ایران	۹
۹	✓ کشف میادین جدید گازی و نفتی	۹
۱۰	✓ افتتاح اولین بزرگراه دو طبقه کشور در اصفهان	۱۰
۱۰	✓ بهره برداری از کارخانه سیمان ساروج کنگان در بوشهر	۱۰
۱۰	✓ افتتاح تونل توحید تهران	۱۰
۱۱	اجتماعی	۱۱
۱۱	✓ درگذشت همسر امام خمینی	۱۱
۱۱	✓ رحلت آیت ا... بهجت و آقای منتظری	۱۱
۱۲	✓ سقوط هواپیما در حوالی قزوین و سانحه هوایی مشهد	۱۲
۱۲	✓ سانحه قطار مشهد - تهران	۱۲

بهمن امسال، انقلاب اسلامی ایران چهل ساله شد. این انقلاب در چهار دهه گذشته با مسائل و حوادث گوناگونی مواجه شده و دستاوردهای بسیاری به همراه داشته است. برای فهم قدرت و عظمت انقلاب در حال حاضر، نه تنها شناخت زمینه‌های شکل‌گیری و ویژگی‌های منحصر به فرد آن، بلکه وقایعی که از سر گذرانده نیز ضروری است. بر این اساس بنا داریم در چهل شماره تاریخ ۴۰ ساله انقلاب را بررسی کنیم. این شماره به تحولات و مسائل سال سی و یکم انقلاب اختصاص دارد. برگزاری دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، حوادث پس از انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری، ماجرای بازداشتگاه کهریزک و برخورد قضایی با مسببین، حماسه ۹ دی سال ۸۸، انفجارهای تروریستی در زاهدان و منطقه پیشین سیستان و بلوچستان، دستگیری عبدالملک ریگی سرکرده گروه تروریستی در شرق کشور، ترور و شهادت دکتر علی محمدی اولین شهید دانشمند هسته‌ای، ترور و شهادت ماموستا شیخ الاسلام، رحلت آیات بهجت و منتظری و درگذشت همسر امام خمینی، سقوط هواپیما و دو سانحه هوایی و ریلی، بهره برداری از دستاوردهای جدید هسته‌ای، آزمایش موشک سجیل ۲ و پرتاب راکت کاوش ۳، بهره برداری و الحاق ناوشکن جماران به نیروی دریایی ارتش، تصویب و ابلاغ قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، بهره برداری از نخستین کشتی اقیانوس‌پیمای ساخت ایران، کشف میادین جدید گازی و نفتی، افتتاح اولین بزرگراه دو طبقه کشور در اصفهان، بهره برداری از کارخانه سیمان ساروج کنگان در بوشهر، افتتاح تونل توحید تهران و بهره برداری و افتتاح صدها پروژه و طرح عمرانی، اقتصادی، توسعه‌ای، هسته‌ای و فن‌آوری از مهمترین رخدادهای سال ۱۳۸۸ بود. در مطلب پیش رو به اختصار به این مسائل پرداخته می‌شود.

□ اهم رخدادهاي سال سي و يكم انقلاب - ۱۳۸۸

✓ برگزاری انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری

دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ۲۲ خرداد ۱۳۸۸ برگزار شد. ۴۷۶ نفر داوطلب این انتخابات بودند که پس از بررسی صلاحیت آنها ۴ نفر از سوی شورای نگهبان تایید شدند. محمود احمدی نژاد رئیس جمهور دوره نهم، میرحسین موسوی نخست وزیر دوران جنگ، محسن رضایی فرمانده سابق کل سپاه و دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام و مهدی کروبی رئیس دوره ششم مجلس با حمایت طیف‌های مختلف سیاسی کشور به رقابت انتخاباتی پرداختند. در این دوره از انتخابات ۴۶/۱۹۹/۹۹۷ نفر واجد شرایط رای دهی بودند که ۳۹/۳۷۱/۲۱۴ نفر معادل ۸۴/۸۳ درصد در انتخابات شرکت کردند.^۱ این میزان مشارکت بیشترین مشارکت در نظام جمهوری اسلامی پس از همه پرسی جمهوری اسلامی در فروردین ۱۳۵۸ (۹۸ درصد) است. بر اساس گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت کشور از مجموع آراء اخذ شده محمود احمدی نژاد با ۲۴۵۲۷۵۱۶ رای معادل ۶۲/۶۳ درصد دوباره به ریاست جمهوری برگزیده شد. میرحسین موسوی خامنه با ۱۳۲۱۶۴۱۱ رای معادل ۳۳/۷۵ درصد، محسن رضایی میرقائد با ۶۷۸۲۴۰ رای معادل ۱۷/۷۳ درصد، مهدی کروبی با ۳۳۳۶۳۵ رای معادل ۸/۵ درصد، آراء بعدی را به خود اختصاص دادند.^۲

✓ حوادث پس از انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری (فتنه ۸۸)

با اعلام رسمی نتایج انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری و پیروزی محمود احمدی نژاد دیگر نامزدهای این انتخابات به نتیجه و نحوه رای گیری اعتراض کردند. نخستین تظاهرات و اعتراض در تهران و برخی دیگر از شهرهای کشور، توسط تعدادی از حامیان میرحسین موسوی و مهدی کروبی در روزهای ۲۳ و ۲۴ خرداد ۸۸ به راه افتاد. این اعتراضات و تظاهرات ۷ الی ۸ ماه جامعه را در التهاب و خشونت قرار داد و بسیاری از اموال دولتی و شخصی مردم تخریب شد و آسیب دید.^۳

✓ ماجرای بازداشتگاه کهریزک و برخورد قضایی با مسببین

بازداشتگاه کهریزک اوائل دهه ۱۳۸۰ برای نگهداری بعضی از بازداشت شدگان نظیر طرح ارادل و اباش به بهره برداری رسید. اما در بحبوحه حوادث سال ۸۸، میهمانان دیگری هم به این بازداشتگاه اضافه شدند. به دستور دادستانی تهران بازداشتی‌های واقعه ۱۸ تیر ۱۳۸۸ به بازداشتگاه کهریزک منتقل شدند. به علت غیراستاندارد بودن و شرایط نامناسب و ظرفیت محدود بازداشتگاه کهریزک در کنار شکنجه و آزار و اذیت بازداشت شده‌ها حوادث ناگواری رخ داد که مقام معظم رهبری پس از دریافت اولین گزارش‌ها از این بازداشتگاه، به سرعت دستور انتقال زندانیان به مکان مناسب، تعطیلی زندان کهریزک، بررسی دقیق و همه جانبه مسائل به وجود آمده و نهایتاً برخورد با عوامل و مسببان این حوادث را صادر کردند.^۴

۱. پورتال ستاد انتخابات وزارت کشور، انتخابات برگزار شده در جمهوری اسلامی.

۲. پورتال وزارت کشور، نتایج نهایی دوره انتخابات ریاست جمهوری.

۳. روزنامه و سایت‌های رسمی خرداد تا دی ۱۳۸۸.

۴. سایت نامه نیوز، ناگفته‌های یک ماجرای بسیار مهم؛ ۸ سال بعد از کهریزک، ۱۳۹۶/۰۴/۲۴.

✓ ماجرای حماسه ۹ دی سال ۸۸

در تداوم حوادث پس از انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری در سال ۱۳۸۸ (فتنه ۸۸) عده ای از آشوبگران و فرصت طلبان که در ۷ الی ۸ پس از انتخابات به مناسبت‌های مختلف کشور را به آشوب و اغتشاش می‌کشاندند در روز عاشورا نیز در حالی که مردم به عزاداری و سوگواری می‌پرداختند آنها با هلهله و شادی و حرمت شکنی به آرمان‌های انقلاب اسلامی و مقدسات دینی مردم اهانت کردند. در پی این حرمت شکنی و اهانت مردم سراسر کشور به راهپیمایی اعتراض-آمیز علیه آنان پرداختند. مردم ایران با راهپیمایی و حضور خودجوش در مقابل مساجد و میدان‌های اصلی شهرها، خشم و انزجار خود را از حرمت شکنان اعلام کردند و از مسئولان قضایی برخورد قاطع با منافقان حرمت شکن را خواستار شدند.^۱ حضور حماسی مردم در راهپیمایی ۹ دی سال ۸۸ در خیابان و میدانی شهرهای سراسر کشور عملاً بساط فتنه-گری‌ها و آشوب طلبی‌های چند ماهه را برچید. از این‌رو حماسه ۹ دی با عنوان روز بصیرت و میثاق امت با ولایت نامگذاری شد.

✓ ترور و شهادت دکتر مسعود علی محمدی دانشمند هسته‌ای

۲۲ دی ماه ۱۳۸۸، دکتر مسعود علی محمدی استاد فیزیک دانشگاه تهران که قصد سوار شدن بر خودرویش را داشت با انفجار موتور مجاور خودرویش به شهادت رسید. طبق اعترافات مجید (علی) جمالی فشی عامل اصلی ترور شهید علی-محمدی، او پیش از انجام این اقدام تروریستی در اسرائیل تحت آموزش‌های گسترده و لازم قرار گرفته بود.^۲

دکتر مسعود علی محمدی که نخستین دانش آموخته دکتری فیزیک داخل کشور به شمار می‌رود تا زمان شهادت بیش از ۸۰ مقاله در معتبرترین مجلات علمی جهان به چاپ رسانده است. شهید علی محمدی با تمام فعالیت‌هایش، یکی از پژوهشگران تراز اول فیزیک ایران بود. طبق گزارش برآمده از ISI Web of Knowledge، پنجاه و شش مقاله علمی در مجلات معتبر ISI چاپ کرده است. میانگین تعداد ارجاعات به هر مقاله‌اش تا سال ۸۹ در حدود ۸٫۵ و شاخص h (تعداد n مقاله با بیش از n ارجاع) او ۱۳ گزارش شده بود.

دکتر علی محمدی در سال ۱۳۸۶ یکی از برگزیدگان جشنواره بین‌المللی خوارزمی بود که طرحش رتبه دوم پژوهش‌های بنیادی را کسب کرد. شهید علی محمدی خرداد سال ۱۳۸۷ به عنوان یکی از دو نماینده ایران در پروژه سزومی (مرکز تابش سینکروترون برای تحقیقات و علوم کاربردی در خاورمیانه) منصوب شده بود.

وی که استاد برجسته فیزیک نظری بود درس‌های متنوعی از جمله مکانیک کوانتومی، مکانیک کلاسیک، ذرات بنیادی، نظریه میدان‌های کوانتومی و مکانیک آماری را در دانشکده فیزیک ارائه می‌کرد. او همچنین کتاب مکانیک کوانتومی نوشته ساکورایی را به همراه حمیدرضا مشفق ترجمه کرده است.

زمینه تحقیقاتی دکتر علی محمدی عمدتاً فیزیک انرژی‌های زیاد، مدل‌های حل پذیر، ذرات بنیادی، نظریه میدان‌ها، تا حدودی ماده چگال نرم و در اواخر، گرانش و کیهان شناسی بود.^۳

۱. پایگاه اطلاع رسانی حوزه، چیستی حماسه نهم دی سال ۱۳۸۸، ۱۳۹۱/۱۰/۰۷؛ مرکز اسناد انقلاب اسلامی، مروری بر حماسه‌آفرینی مردم سراسر ایران در ۹ دی ۸۸، ۱۳۹۷/۱۰/۰۹.

۲. ایسنا، عامل ترور شهید علی محمدی به دار مجازات آویخته شد، ۱۳۹۱/۰۲/۲۶.

۳. رجانیوز، شهید علی محمدی؛ اولین دکترای فیزیک ایران و اولین شهید هسته‌ای ایران...، ۱۳۹۲/۱۰/۲۳؛ خبرگزاری فارس، سوابق علمی مرحوم مسعود علی محمدی، ۱۳۸۸/۱۰/۲۲.

یک سال پس از ترور شهید علی محمدی در ۲۰ دی ۱۳۸۹ وزارت اطلاعات از دستگیری عوامل ترور این شهید خبر داد و چند روز بعد «مجید(علی) جمالی فشی» که به عنوان عامل ترور شهید علی محمدی شناسایی و دستگیر شده بود، به نحوه جذب در سرویس اطلاعاتی اسرائیل (موساد) و چگونگی به شهادت رساندن این محقق ایرانی پرداخت. پس از اعترافات جمالی فشی پرونده وی در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران به جریان افتاد و سرانجام وی در ۲۶ اردیبهشت ۱۳۹۱ در محوطه داخلی زندان اوین به دار مجازات آویخته شد. جمالی فشی در اعترافات خود در دادگاه صراحتاً به ترور شهید علی محمدی اعتراف کرد. وی همچنین از آموزش‌های گسترده اطلاعاتی و امنیتی خود توسط موساد پرده برداشت. ماموران موساد پس از چند دوره آموزش جمالی فشی در کشورهای ثالث، وی را برای آموزش‌های تکمیلی به تل‌آویو برده و در آنجا حتی ماکت خانه شهید علی محمدی را هم به وی نشان داده بودند.^۱

✓ انفجار و عملیات تروریستی در زاهدان و منطقه پیشین

گروهک تروریستی ریگی ۷ خرداد ۱۳۸۸ همزمان با برگزاری نماز جماعت مغرب و عشا بمبی را در مسجد «حضرت علی ابن ابی‌طالب (ع)» زاهدان که از مهم‌ترین مساجد استان سیستان و بلوچستان است، منفجر کرد. در این انفجار ۲۰ ایرانی (از جمله ۳ کودک) و یک افغان شهید شده و ۱۲۵ نفر نیز زخمی شده‌اند. گروهک جندا... یک روز پس از این رویداد مسئولیت انفجار را بر عهده گرفت. عبدالرئوف ریگی سخنگوی این سازمان در تماس با دفتر تلویزیون العربیه در پاکستان گفت که انفجار توسط این سازمان صورت گرفته است. دو روز پس از حادثه بمب‌گذاری مسجد علی ابن ابیطالب زاهدان سه نفر از متهمان این حادثه در ملاء عام اعدام شدند. این افراد چند روز قبل از این انفجار دستگیر شده بودند اما براساس اعترافات خودشان و تحقیقات اطلاعاتی، دخالت آنان در تهیه و ورود مواد منفجره این حادثه به داخل کشور محرز شده است.^۲

همچنین در ۲۶ مهر ۱۳۸۸ در منطقه پیشین در حد فاصل شهرستان‌های سرباز و چابهار انفجاری ناشی از حمله انتحاری رخ داد که طی آن عده‌ای از فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و سران طوایف و قبایل منطقه به شهادت رسیدند. انفجار زمانی رخ داده است که فرماندهان سپاه در حال تدارک برگزاری همایش وحدت میان عشایر شیعی و سنی کشور بودند. گروه تروریستی جندا...، مسئولیت این عملیات انتحاری را برعهده گرفته است. در پی این اقدام تروریستی ۴۱ نفر شامل دو فرمانده ارشد، ۲۱ نفر مردم عادی، سران قبایل و طوایف و فرماندهان سپاه به شهادت رسیده‌اند و ۱۵۰ نفر دیگر زخمی شدند. سردار نورعلی شوشتری جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه و فرمانده قرارگاه قدس، سردار محمدزاده فرمانده سپاه استان سیستان و بلوچستان، فرمانده تیپ امیرالمؤمنین، فرمانده سپاه ایرانشهر، فرمانده سپاه شهرستان سرباز از جمله شهدای این حادثه تروریستی بودند.^۳

✓ دستگیری عبدالمالک ریگی سرکرده گروه تروریستی در شرق کشور

عبدالمالک ریگی با نام مستعار عبدالمجید، تروریست جوانی که با حمایت‌های آمریکا و برخی کشورهای منطقه توانست عملیات‌های تروریستی زیادی را در دهه ۸۰ در مناطق جنوب شرقی کشور، برنامه‌ریزی و اجرا کند ۴ اسفند ۱۳۸۸ پس

۱. ایسنا، عامل ترور شهید علی محمدی به دار مجازات آویخته شد، ۱۳۹۱/۰۲/۲۶.

۲. ایسنا، شهید و مجروح شدن جمعی از هموطنان در جریان انفجار تروریستی در زاهدان، ۱۳۸۸/۰۳/۰۷؛ باشگاه خبرنگاران جوان، مهم‌ترین وقایع تروریستی کشور/ از بمب‌گذاری انتحاری برای ترور فرماندهان سپاه تا حمله داعش به مجلس، ۱۳۹۷/۰۶/۰۸؛ خبرگزاری فارس، ۳ عامل بمب‌گذاری حادثه تروریستی زاهدان صبح امروز اعدام شدند، ۱۳۸۸/۰۳/۰۹.

۳. باشگاه خبرنگاران جوان، مهم‌ترین وقایع تروریستی کشور/ از بمب‌گذاری انتحاری برای ترور فرماندهان سپاه تا حمله داعش به مجلس، ۱۳۹۷/۰۶/۰۸؛ ایرنا، ۱۰ نفر از سران عشایر و طوایف محلی در حادثه تروریستی سیستان و بلوچستان شهید شدند، ۱۳۸۸/۰۷/۲۶.

از یک کار اطلاعاتی ۵ ماهه از سوی نیروهای وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران دستگیر شد. هواپیمای مسافربری حامل ریگی که از مبدا دبی به قرقیزستان پرواز کرده بود پس از رسیدن به فضای جمهوری اسلامی ایران، اسکورت شده و پس از فرود و دستگیری ریگی و ۳ نفر دیگر از اعضای گروهک تروریستی وی در خاک ایران توسط نیروهای وزارت اطلاعات، این هواپیما به مسیر خود ادامه داده است.^۱

بر اساس گزارش وزارت اطلاعات، عبدالملک ریگی برای ملاقات و دیدار با ریچارد هالبروک، نماینده ویژه اوباما در امور افغانستان، که در قرقیزستان به سر می‌برد، از افغانستان به دبی رفته و از دبی راهی بیشکک بوده است.^۲ همچنین ریگی در اعترافات خود که فیلم آن موجود است اعتراف می‌کند که سرویس اطلاعاتی آمریکا برای ضربه زدن به ایران وعده کمک‌های وسیع اطلاعاتی، تضمین امنیت اعضای گروه و در اختیار گذاشتن پایگاه نظامی در افغانستان را به او داده و او برای مذاکرات نهایی با یک مقام عالی‌رتبه راهی پایگاهی در بیشکک بوده است. ریگی در اعترافات دیگر، از ارتباطش با مقامات ناتو در افغانستان، عناصر اسرائیلی و آمریکایی و پیشنهاد آن‌ها برای کمک‌های مالی و فراهم کردن فهرست افرادی که باید در تهران ترور شوند، سخن رانده است.^۳

گروهک تروریستی «جندا...» از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۸ مرتکب ۳۵ مورد گروگانگیری از اتباع داخلی و خارجی، ۲۵ مورد اخاذی و بیش از ۴۰ فقره عملیات راهبندی مسلحانه توأم با انفجار شده است که در نتیجه این اقدامات شرورانه ۱۵۴ نفر از نیروی انتظامی و مردم غیرنظامی به شهادت رسیده‌اند و تعداد ۳۲۰ نفر نیز مجروح شده‌اند. ریگی در جریان دادگاه و اعترافات خود مسئولیت اقدامات گروهک خود را پذیرفت و اذعان کرد در برخی قتل‌ها مباشرت و در برخی نیز آمریت داشته است. وی همچنین تمامی موارد اتهامی مطرح شده در کیفرخواست صادره از سوی دادستانی را پذیرفت و توضیح داد تصمیمات تمامی اقدامات تخریبی، بمب‌گذاری، قتل و ... با مسئولیت وی انجام شده است. دادگاه ریگی را محکوم به اعدام با چوبه دار کرد و سرانجام ۳۰ خرداد ۱۳۸۹ از چوبه دار آویخته شد.^۴

✓ ترور و شهادت ماموستا شیخ الاسلام در سنندج

ماموستا سید محمد شیخ‌الاسلام روحانی برجسته اهل سنت کردستان و نماینده مردم این استان در مجلس خبرگان ۲۶ شهریور سال ۱۳۸۸ بعد از اقامه نماز مغرب در مقابل مسجد سیدقطب سنندج به دست عوامل مزدور به فیض شهادت نایل آمد و شهید منادی وحدت لقب گرفت.

شهید شیخ الاسلام نزدیک به ۲۰ سال در سقز و بانه به صورت سنتی در حجره طلاب و هم در مدارس رسمی علوم دینی و کلاسیک به امر تدریس، تحقیق و تفحص پرداخت و حدود ۳۰ سال نیز در سنندج همزمان که سمت امام جماعت مسجد «سید قطب» را برعهده داشت به امر تدریس، تحقیق و پژوهش در مدارس دینی، آموزش و پرورش و دانشگاه‌های استان مشغول بود.

۱. جام جم آنلاین، شرور شرق در آسمان، زمینگیر شد، ۱۳۸۸/۱۲/۰۵.

۲. ایرنا، دست برتر وزارت اطلاعات ایران در مصادف با رقیبان، ۱۳۸۹/۰۶/۰۵.

۳. سایت آپارات، فیلم اعترافات ریگی.

۴. سیمور هرش، نویسنده مشهور هفته‌نامه نیویورکر که برخی افشاگری‌های او مانند ماجرای زندان ابوغریب بازتاب‌های جهانی داشته است، سال ۱۳۸۶ در گزارشی از برنامه‌ریزی ۴۰۰ میلیون دلاری سیا برای انجام عملیات تروریستی و خرابکارانه در ایران پرده برداشته بود. سیمور هرش حمایت مالی از گروه تروریستی جندالله به سرکردگی عبدالملک ریگی را یکی از ابعاد همکاری با گروه‌های مخالف جمهوری اسلامی ایران دانسته بود و به نقل از رابرت بائر مامور سابق سی‌آی‌ای تأکید کرده بود که جندالله یکی از گروه‌هایی است که به‌صورت ویژه از حمایت مقامات آمریکایی بهره‌مند است. شبکه ای‌بی‌سی هم در گزارشی به این نکته اعتراف کرده بود که آمریکا به عبدالملک ریگی کمک مالی می‌کند و سازمان سیا با وی از سال ۲۰۰۵ روابط نزدیک دارد. (جام جم آنلاین، شرور شرق در آسمان، زمینگیر شد، ۱۳۸۸/۱۲/۰۵)

۵. روزنامه شرق، عبدالمجید ریگی معروف به عبدالملک اعدام شد، ۱۳۸۹/۰۳/۳۱.

شیخ‌الاسلام، شش سال در دانشگاه مذاهب اسلامی تهران، حدود ۲۰ سال در دانشکده الهیات دانشگاه تهران و ۱۰ سال در دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحدهای سنندج و سقز و سایر دانشگاه‌های سطح استان به تربیت طلاب علوم دینی و دانشجویان مشغول بود. او در فلسفه، فقه، اصول، تفسیر و سایر علوم اسلامی تبحر خاصی داشت به طوری که در انجمن‌های علمی علوم اسلامی فعال بود. وی علاوه بر فعالیت‌های دینی و فرهنگی، در دوره‌های سوم و چهارم به عنوان نماینده مردم کردستان در مجلس خبرگان رهبری انتخاب شد و همچنین در شورای عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی به عنوان عضو فعالیت داشت.^۱

✓ بهره برداری از دستاوردهای جدید هسته‌ای

- بیستم فروردین ۱۳۸۸ مرکز «یو. سی. اف» اصفهان از نخستین سوخت هسته ای تولید شده توسط دانشمندان و متخصصان کشور رونمایی شد. این دستاورد، برگ زرین دیگری از کارنامه درخشان فعالیت‌های دانشمندان هسته‌ای کشورمان بود. با تکمیل این حلقه، مجموعه تولید سوخت هسته‌ای در کشور کامل شد.

- صدور دستور غنی سازی ۲۰ درصدی؛ محمود احمدی نژاد رئیس جمهوری وقت پس از آنکه کشورهای آمریکا، روسیه و فرانسه به فروش سوخت ۲۰ درصدی مورد نیاز رآکتور تحقیقاتی تهران به کشورمان که به تولید رادیو دارو برای بیماران سرطانی می‌پردازد، حاضر نشدند ۱۸ بهمن سال ۱۳۸۸ دستور تولید سوخت ۲۰ درصدی را خطاب به رئیس سازمان انرژی اتمی صادر کرد. سازمان انرژی اتمی ایران نیز دو روز بعد از این دستور و پس از اطلاع از قصد تهران برای تولید اورانیوم با غنای ۲۰ درصدی به آژانس بین المللی انرژی اتمی، غنی سازی در این سطح را در سایت نطنز آغاز کرد.^۲

✓ آزمایش موشک سجیل ۲ و پرتاب راکت کاوش ۳

موشک رادارگریز دوربرد سجیل ۲ آذر ۱۳۸۸ با موفقیت آزمایش شد. این موشک ۲۱ تنی قادر است با کلاهک ۱ تنی اهدافی را در فاصله ۲۰۰۰ کیلومتری هدف قرار دهد. ویژگی بسیار مهم در موشک بهینه شده سجیل ۲ نسبت به نسل-های قبلی، با توجه به سرعت ورود به جو و سرعت بسیار بالا هنگام اصابت به زمین و استفاده از پوشش‌های ضد راداری است که انهدام آن با موشک‌های ضد موشک امکان پذیر نیست. این موشک با داشتن سوخت جامد مرکب، یک موشک دومرحله ای با قدرت مانور و توانمندی‌های بسیار عالی است که می‌تواند در قدرت تاکتیکی و تکنیکی نیروهای مسلح تحول بسیار عمده‌ای محسوب شود. دقت فوق العاده و بسیار بالا از دیگر ویژگی‌های این موشک است. از ویژگی‌های دیگر موشک بهینه شده سجیل ۲ و سامانه پرتاب آن سرعت عمل بسیار بالا برای استقرار، پرتاب و خروج از محل پرتاب است. همه مراحل طراحی و ساخت این موشک و سکوی پرتاب آن با تلاش محققان و متخصصان سازمان هوا فضای وزارت دفاع طراحی و ساخته شده است.^۳

همچنین ۱۴ بهمن ۱۳۸۸ همزمان با روز ملی فناوری فضایی راکت کاوش-۳ حامل نخستین محموله زیستی ایران با موفقیت به فضا پرتاب شد. همراه این محموله و کپسول زیستی، موش، لاک‌پشت، کرم خاکی و سلول‌های مختلف به فضا رفتند. کاوشگر ۳ از زیرسامانه‌های سازه، محفظه زیستی تغذیه و ارسال داده‌های تله متری، تصویربرداری و ارسال

۱. خبرگزاری فارس، ماموستا شیخ الاسلام که بود؟، ۱۳۹۳/۰۶/۲۷.

۲. ایرنا، دستاوردهای هسته ای ایران، ۱۳۹۲/۰۱/۱۹.

۳. روزنامه ایران، موشک رادارگریز سجیل ۲ با موفقیت آزمایش شد، ۱۳۸۸/۰۹/۲۶.

همزمان، رایانه پرواز، سنجش محیطی تشکیل شده است. تله متری فعالیت‌ها و عملکرد کاوشگر در فرایند پرتاب و ارسال تصاویر همزمان به ایستگاه زمینی متحرک، کنترل رایانه پرواز در این فرایند، کنترل عملیات فرامین و جدایش، نمایش کپسول زیستی و موجودات زنده درون آن به صورت بهنگام، دستیابی به مجموعه امکانات آزمایشگاهی برای داده‌برداری از فضای خارج از جو از دیگر دستاوردهای پرتاب کاوشگر ۳ است. این اقدام به منظور بررسی وضعیت موجودات زنده در فضا با همکاری وزارت دفاع و وزارت علوم و پژوهشگاه فضایی و در ادامه پرتاب کاوشگرهای یک و دو صورت گرفته است.^۱

✓ بهره برداری و الحاق ناوشکن جماران به نیروی دریایی ارتش

۳۰ بهمن ۱۳۸۸ با حضور آیت‌الله خامنه‌ای فرمانده کل قوا نخستین ناوشکن جمهوری اسلامی ایران با نام «جماران» به بهره برداری رسید و رسماً به ناوگان نیروی دریایی ارتش الحاق شد و صنایع دفاعی و دریایی ایران نیز به دانش ساخت ناوشکن‌ها و بومی‌سازی این دانش دست یافت.

جماران نخستین نمونه از کشتی‌های جنگی کلاس موج ساخت ایران است که به موشک‌های هدایت شونده دریا به دریا و دریا به هوا، اژدر افکن، توپ پدافندی، سامانه‌های ناوبری الکترونیکی نوین و امکانات جنگ الکترونیک مجهز است. ناوشکن جماران، به موشک‌های ضد کشتی، سطح به هوا و نیز انواع اژدر و توپ‌های دریایی از جمله فجر، مجهز است. این ناوشکن، ۹۴ متر طول و قریب به ۱۵۰۰ تن وزن دارد و امروزه به یک رادار پیشرفته و سه بعدی آرایه فازی به نام عصر مجهز است که ۲۰۰ کیلومتر برد دارد. این رادار، در سال ۹۳ روی ناوشکن جماران نصب شد.

جماران می‌تواند با ۱۲۰ تا ۱۴۰ خدمه و پرسنل، با سرعت ۳۰ گره دریایی در آب حرکت کند. ناوشکن جماران دارای سامانه‌های پردازش راداری، رادارهای تاکتیکی سطحی، زیرسطحی و هوایی، قدرت بالای کنترل آتش بوده و می‌تواند یک فروند بالگرد با خود حمل کند.^۲

ناوشکن جماران حاصل تلاش بی‌وقفه و سنگین علمی، تحقیقاتی و تخصصی جهاد خودکفایی نیروی دریایی ارتش و صنایع دریایی است و بیش از یک میلیون و چهارصد هزار انواع قطعه، دستگاه و سامانه‌های پیچیده داخلی در ساخت آن مورد استفاده قرار گرفته است.^۳

□ اقتصادی – توسعه‌ای

✓ تصویب و ابلاغ قانون هدفمند کردن یارانه‌ها

قانون هدفمند کردن یارانه‌ها که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب مجلس در ۱۵ دی ۱۳۸۸ و تأیید شورای نگهبان در ۲۳ دی ۱۳۸۸ به هیئت دولت ابلاغ شد. این قانون مشتمل بر شانزده ماده و شانزده تبصره است.^۱

۱. فرارو، اولین موجودات زنده از ایران به فضا پرتاب شدند، ۱۳۸۸/۱۱/۱۴.

۲. همچنین ناوشکن جماران دارای تجهیزات پیشرفته‌ای از قبیل سامانه‌های پردازشگر راداری، رادارهای تاکتیکی هوایی، سطحی و زیر سطحی، سیستم مقابله با جنگ الکترونیک، سیستم کنترل آتش، سیستم‌های پیشرفته کمپرسور هوای فشرده و اطفای حریق، سیستم‌های رانش و کمک ناوبری نسل جدید و قابلیت حمل و سوخت رسانی به بالگرد (که برای نخستین بار در یک ناوشکن ایرانی ایجاد شده است) و ده‌ها قابلیت رزمی و دفاعی دیگر است. در بعد جنگ‌افزایی نیز، جماران از ۴ لانچر برای شلیک موشک‌های سطح به سطح نور با برد حدود ۱۲۰ کیلومتر، ۲ لانچر موشک سطح به هوا، اژدرهای کوتاه برد ۵۳۳ م. م، ۱ قبضه توپ تمام اتوماتیک ۷۶ م. م فجر در سینه ناو برای مقابله با اهداف سطحی، ۱ قبضه توپ ۴۰ م. م فتح ۴۰ در پاشنه ناوشکن با نواخت ۳۰۰ گلوله در دقیقه، ۲ قبضه توپ ۲۰ م. م در دو طرف پل فرماندهی، بهره می‌برد. (مشرق نیوز، ناو جماران ۷ ساله شد، ۱۳۹۵/۱۱/۳۰)

۳. مشرق نیوز، ناو جماران ۷ ساله شد، ۱۳۹۵/۱۱/۳۰.

قانون هدفمند کردن یارانه‌ها در زمستان ۱۳۸۷ به صورت لایحه از سوی دولت نهم به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد و پس از مدت‌ها کش و قوس، با اعمال تغییراتی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. این لایحه یکی از مهم‌ترین بخش‌ها و نمایان‌ترین بخش طرح تحول اقتصادی است که به تغییر فرایند دادن یارانه‌ها می‌انجامد. در این فرایند با حذف تدریجی یارانه‌ها از مواد سوختی، مواد خوراکی، آب، برق و سایر اقلام که بخشی از این یارانه‌های حذف شده به صورت نقدی به مردم پرداخت می‌شود و سایر درآمد این کار صرف کارهای عمرانی، زیرساختی، و فرهنگی می‌شود.^۲

✓ بهره برداری از نخستین کشتی اقیانوس پیمای ساخت ایران

کشتی ایران - اراک، نخستین کشتی کانتینربر و اقیانوس پیمای سفارش کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران است که سال ۱۳۸۸ به ناوگان کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران پیوست. این کشتی به دست متخصصان ایرانی شرکت صنایع کشتی سازی فراساحل ایران (ایزوایکو) تابعه ایدرو ساخته شده است.^۳

این کشتی با عرض ۳۰ متر، طول ۱۸۵ متر و ارتفاع ۱۸ متر بیش از ۷ هزار تن وزن دارد. این کشتی توانایی حمل ۳۰ هزار تن بار (۲۲۰۰ کانتینر) را داراست. موتور کشتی ایران - اراک با وزن ۶۰۰ تن و قدرت ۱۶ هزار و ۷۰۰ کیلووات قادر است سرعت ۵ / ۲۱ گره دریایی را برای این کشتی تامین کند. این کشتی قادر است ۲۵ روز بدون توقف و به صورت مستمر در اقیانوس‌ها سفر کند.^۴

✓ کشف میادین جدید گازی و نفتی

- میدان نفتی سوسنگرد از میدان‌های نفتی ایران شهریور سال ۱۳۸۸ توسط مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران کشف شد. این میدان نفتی در استان خوزستان در ۱۲ کیلومتری جنوب شرقی سوسنگرد و در فاصله ۴۵ کیلومتری از غرب اهواز قرار دارد. بر اساس مطالعات انجام گرفته میزان حجم نفت در جای میدان سوسنگرد بیش از هشت میلیارد و ۸۰۰ میلیون بشکه برآورد می‌شود. نفت این میدان از نوع نفت سنگین است. میدان نفتی سوسنگرد از میادین تحت مدیریت شرکت نفت و گاز اروندان می‌باشد و از میادین نفتی غرب کارون به‌شمار می‌آید.^۵

- میدان نفتی یاران یکی از میدان‌های مشترک نفتی در منطقه غرب کارون است که بر اساس برآوردهای اولیه یک میلیارد و یکصد میلیون بشکه ذخیره نفت خام دارد. این میدان نفتی در فاصله ۱۳۰ کیلومتری غرب اهواز در نقطه صفر مرزی با عراق قرار دارد و با میدان مجنون عراق، در مخزن نفتی مشترک است.^۶

- میدان گازی سفید باغون یکی از میدان‌های گازی است که در مرکز استان فارس قرار دارد و در سال ۱۳۸۸ کشف شد. این میدان دارای حجم ذخیره ۶ تریلیون فوت مکعب گاز طبیعی است.^۷

- کشف نفت در میدان گازی خیام؛ سال ۱۳۸۸ با حفر یک حلقه چاه اکتشافی در میدان گازی خیام، وجود ذخایر نفت خام، محرز شد. حجم ذخایر نفت در جای این میدان گازی، ۷۵۸ میلیون بشکه برآورد شده، که با در نظر گرفتن نفت

۱. مرکز پژوهش‌های مجلس، قانون هدفمند کردن یارانه‌ها.

۲. روزنامه‌های رسمی کشور، قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، دی، بهمن و اسفند ۱۳۸۸.

۳. روزنامه ایران، خودکفایی ایران در ساخت اقیانوس پیمای، ۱۳۸۸/۰۵/۲۹.

۴. سایت میلیتاری وابسته به انجمن میلیتاری بزرگ‌ترین مرجع مباحث نظامی در ایران، نخستین کشتی اقیانوس پیمای ایرانی، ۱۳۸۸/۰۵/۱۹.

۵. وبگاه شرکت نفت و گاز اروندان؛ همشهری آنلاین، کشف ۸،۸ میلیارد بشکه در میدان بزرگ نفتی سوسنگرد، ۱۳۸۸/۰۶/۰۲.

۶. شبکه اطلاع رسانی نفت و انرژی (شان)، دکل حفاری سنگین ۵۴ فتح در بخش جنوبی میدان نفتی یاران مستقر شد، ۱۳۹۳/۰۶/۱۹.

۷. شبکه اطلاع رسانی نفت و انرژی (شان)، کشف دو میدان نفت و گاز جدید در کشور، ۱۳۸۸/۰۲/۰۵.

بشکه‌ای ۸۰ دلار، ارزش اقتصادی این سازند جدید نفتی، به بیش از ۱۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار می‌رسد. نفت اکتشافی در این سازند، سبک و دارای درجه‌ای. پی. آی ۳۵ است. مطالعات نشان می‌دهد، که در این میدان، امکان تولید روزانه ۳۵ هزار بشکه نفت خام وجود دارد. حدود ۲۲ درصد از این ذخایر نفتی میدان خیام، قابل برداشت است و از این رو حجم نفت قابل استحصال معادل ۱۷۰ میلیون بشکه خواهد بود. این میدان نفتی، در حاشیه خلیج فارس و در ۳۰ کیلومتری غرب بندر مقام و در خشکی قرار دارد.^۱

- میدان نفتی بینالود در خلیج فارس در سال ۱۳۸۸ کشف شد. حجم نفت خام موجود در این میدان ۸۰۰ میلیون بشکه و حجم نفت درجای آن حدود ۷۷۶ میلیون بشکه برآورد شده است. این میدان توسط شرکت دولتی نفت و گاز هند (ONGC) در بلوک فارسی در منطقه خلیج فارس کشف شده است. عمق این میدان در حدود ۲۳۰۰ سطح زمین و نفت این میدان نسبتاً سنگین با درجه API در حدود ۱۴ تا ۱۵ است. بر اساس پیش‌بینی‌ها، تولید روزانه این میدان ۲۱ هزار بشکه در روز است.^۲

✓ افتتاح اولین بزرگراه دو طبقه کشور در اصفهان

بزرگراه دو طبقه امام خمینی اصفهان با عنوان نخستین بزرگراه دو طبقه کشور ۱۹ فروردین ۱۳۸۸ به بهره برداری رسید. این بزرگراه یکی از پیشرفته‌ترین پروژه‌های عمرانی در زمینه حمل و نقل در کشور است که توسط شهرداری اصفهان اجرا شده است و ارتباط مستقیمی بین رینگ چهارم یا همان رینگ حفاظتی و رینگ سوم شهر اصفهان برقرار می‌کند. طول مصوب پل روگذر آن بیش از ۵ کیلومتر در امتداد خیابان امام خمینی در شمال غرب اصفهان است. هزینه این بزرگراه بالغ بر ۸۲۷۰۰۳۰۰۰۰۰۰ ریال اعلام شده است.^۳

✓ بهره برداری از کارخانه سیمان ساروج کنگان در بوشهر

کارخانه سیمان ساروج کنگان در استان بوشهر ۲۴ فروردین ۱۳۸۸ به بهره برداری رسید. این کارخانه با ظرفیت تولید روزانه شش هزار تن کلینکر سیمان و سرمایه گذاری دو هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال و اشتغال مستقیم ۴۵۰ نفر در زمینی به مساحت ۶۳ هکتار در ۱۴ کیلومتری کنگان احداث شده است.

ذخایر مواد اولیه و اسکله صادرات مواد معدنی در مجاورت این کارخانه قرار دارد که به موفقیت و تولید بیشتر این کارخانه کمک فراوانی می‌کند. بیشتر تجهیزات برای ساخت این کارخانه را شرکت‌های ایرانی تولید کرده اند و این پروژه با همت متخصصان کشورمان به بهره برداری رسیده است. در این کارخانه همچنین بزرگ‌ترین آسیای مواد خام غلتکی خاورمیانه با ظرفیت ۵۲۰ تن در ساعت مورد استفاده قرار گرفته که از مزایای دیگر این کارخانه است.^۴

✓ افتتاح تونل توحید تهران

تونل توحید تهران که در زمان پایان ساختش بزرگترین تونل شهری کشور به شمار می‌رفت در ۱۲ بهمن ۱۳۸۸ افتتاح شد. این تونل که کلنگ احداث آن در سال ۱۳۸۶ توسط شهردار وقت تهران به زمین زده شد در رکوردی بی‌سابقه طی

۱. سایت الف، جزئیات کشف نفت در میدان گازی خیام، ۱۳۹۰/۰۲/۳۰.

۲. شبکه اطلاع رسانی نفت و انرژی (شانا)، جزئیات اکتشاف میدان نفتی بینالود در خلیج فارس، ۱۳۸۸/۰۱/۳۱.

۳. خبرگزاری ایمنه، بهره برداری از بزرگراه دو طبقه امام خمینی (ره) به عنوان اولین و بزرگترین بزرگراه دو طبقه کشور در اصفهان، ۱۳۸۸/۰۱/۱۹؛ سایت شهر اصفهان، بزرگراه امام خمینی (ره)، ۱۳۹۲/۰۴/۲۸.

۴. جام جم آنلاین، کارخانه سیمان کنگان بوشهر افتتاح شد، ۱۳۸۸/۰۱/۲۴.

۳۰ ماه به پایان رسید. تونل توحید از دو تونل کنار هم به طول ۲۱۳۶ متر تشکیل شده که هرکدام از تونل‌ها شامل ۳ باند رفت و برگشت بوده و به عنوان نخستین تونل شمال به جنوب تهران، بزرگراه چمران را به بزرگراه نواب صفوی پیوند می‌دهد.

این تونل مجهز به سامانه برق اضطراری اختصاصی است که در هنگام قطع شبکه برق تهران، برق تونل به صورت خودکار تأمین می‌شود. همچنین جهت تهویه آن از ۷۰ دستگاه جت فن و ۱۱ دستگاه اگزاست فن بهره گرفته شده است. این تونل دارای سامانه هوشمند تنظیم نور بیرونی و درونی تونل می‌باشد. به‌کارگیری بیش از ۳ هزار شمع و ۲۵ هزار قطعه بتونی و نصب سامانه هوشمند در برابر زلزله پیش‌بینی شده که این سازه در برابر زلزله‌های ۷ و ۸ ریشتری مقاوم بماند. برای احداث تونل توحید ۳۰۰ میلیارد تومان هزینه شده است.^۱

□ اجتماعی

✓ درگذشت همسر امام خمینی

خدیدجه ثقفی نوری معروف به قدس ایران همسر امام خمینی (ره) اول فروردین ۱۳۸۸ درگذشت. پدر وی میرزا محمد ثقفی تهرانی از شاگردان عبدالکریم حائری یزدی، در زمان ادامه تحصیل در قم با امام خمینی که در آن زمان ۲۷ سال داشت آشنا شده بود و همین آشنایی واسطه ازدواج امام با خدیجه ثقفی شد.^۲

در سرتاسر دوران مبارزه و تبعید و غربت و هجرت، و در کشاکش رنج‌های پدید آمده از ناحیه مغرضان و متحجران و مخالفان نهضت، و در طوفان حوادث سهمگین پس از پیروزی انقلاب اسلامی و دشواری‌های دوران دفاع مقدس، این مادر نمونه انقلاب اسلامی با بزرگ منشی و مناعت طبع موروثی، و شرح صدر و مهربانی و بردباری مثال زدنی خویش آنچنان فضایی سرشار از آرامش و امنیت خاطر در محیط بیت امام پدید آورده بود که تحمل سختی‌ها و مرارت‌ها را بر امام و فرزندان امام ممکن می‌ساخت.^۳

یکی از نوه‌های امام خمینی درباره نقش مادر بزرگش در منزل امام و همراهی ۷۰ ساله او با ایشان می‌گوید: «خانم واقعا همراه امام بودند. شک ندارم که اگر خانم امام نبود، امام به هیچ وجه به این موفقیت‌ها نمی‌رسیدند. نقش خانم در خانواده نقشی فوق‌العاده است و یک محوریت واقعی دارند. ایشان شرایط امام را در تمامی مقاطع درک می‌کردند و ریاست منزل همواره بر عهده ایشان بود».^۴

✓ رحلت آیت ... بهجت و آقای منتظری

- آیت ... محمدتقی بهجت فومنی ۲۷ اردیبهشت ۱۳۸۸ در سن ۹۲ سالگی دار فانی را وداع گفت. ایشان از عرفای نامدار و از مراجع تقلید سرشناس بود. آیت ... بهجت علاوه بر فقه و اصول، به فلسفه و علوم عقلی نیز توجه داشت. دو چهره برجسته علمی و معنوی حوزه نجف تأثیر عمیق‌تری بر شخصیت آیت ... بهجت گذاشتند: آیت ... غروی اصفهانی (مشهور به کمپانی) و آیت ... سید علی قاضی. آیت ... بهجت سال‌ها از محضر آیت ... غروی اصفهانی بهره برد و در محضر درس او، پیوسته آموخت و نقد کرد و پیش رفت؛ بدان حد که در زمره بهترین شاگردان او درآمد. همچنین عارف نامی آیت ...

۱. سایت تبیان، افتتاح تونل توحید، ۱۳۸۸/۱۱/۱۳؛ پایگاه خبری آفتاب نیوز، اعلام رقم هزینه احداث تونل توحید، ۱۳۸۸/۱۱/۰۶.

۲. خبرگزاری فارس، همسر گرامی حضرت امام خمینی (ره) درگذشت، ۱۳۸۸/۰۱/۰۱.

۳. همشهری آنلاین، پیام سید حسن خمینی درباره درگذشت همسر گرامی حضرت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۸/۰۱/۰۱.

۴. تابناک، خاطرات منتشر نشده همسر امام خمینی، ۱۳۸۸/۰۱/۰۱.

سید علی قاضی تأثیر بسیاری بر روش عرفانی و کسب مراتب معنوی آیت... بهجت گذاشت. ایشان سال‌ها در محضر آیت... قاضی شاگردی کرد، و آیت... سید علی قاضی نیز به این شاگرد خود عنایات ویژه داشت و از سر صمیمیت و محبت، او را «فاضل گیلانی» خطاب می‌کرد.

تلاش بی‌وقفه علمی، از دیگر خصایص آن مرجع بزرگوار شیعه بود. آیت... بهجت، علاوه بر تدریس دروس فقه و اصول تا روزهای آخر عمرش، تألیفات متعددی در فقه و اصول دارند که خود برای چاپ اکثر آنها اقدام نکردند. اما همین مقدار که از قلم توانا و فکر نورانی آن بزرگ‌مرد بر صفحه کاغذ نشست و چاپ شده است، حکایت از عمق اندیشه‌های فقهی او می‌کند.^۱

- آقای منتظری ۲۹ آذر ۱۳۸۸ در سن ۸۷ سالگی دار فانی را وداع گفت. وی علاوه بر تدریس فقه و اصول آثار و تألیفات بسیار زیادی در این حوزه دارند. وی که از شاگردان مرحوم آیت‌الله بروجردی و امام راحل بود، در دوران پیش از پیروزی انقلاب بارها در راه مبارزه به زندان رفت و تبعید شد. بعد از پیروزی انقلاب نیز مسئولیت‌هایی همچون امامت جمعه تهران، ریاست مجلس خبرگان قانون اساسی را برعهده داشت تا اینکه در سال ۶۴ به‌عنوان قائم مقام رهبری انتخاب شد اما بعد از ماجرای مهدی هاشمی و دفاع آقای منتظری از او، در سال ۶۸ از این مقام برکنار شد.^۲

✓ سقوط هواپیما در حوالی قزوین و سانحه هوایی مشهد

۲۴ تیر ۱۳۸۸ هواپیمای توپولوف متعلق به شرکت هواپیمایی کاسپین که از فرودگاه امام خمینی (ره) تهران عازم ایروان ارمنستان بود در شهر قزوین سقوط کرده و تمام مسافران و خدمه آن کشته شدند. سرنشینان این هواپیما ۱۵۳ مسافر و ۱۵ خدمه بودند که همگی کشته شده‌اند. اعضای تیم ملی نوجوانان جودو ایران نیز که عازم ارمنستان بود در این سانحه جان خود را از دست دادند.^۳

همچنین ۲ مرداد ۱۳۸۸ پرواز شماره ۱۵۲۵ هواپیمایی آریاتور که از تهران به مشهد حرکت می‌کرد در نتیجه باز نشدن چرخ جلو و همچنین اشکال در چرخ‌های عقب در هنگام فرود از باند خارج شد و به دیوار فرودگاه برخورد نمود. در این حادثه حداقل ۱۷ نفر (۳ مسافر و ۱۴ خدمه پرواز) کشته و ۲۰ نفر نیز مجروح شدند. این هواپیما از نوع ایلوشین-۶۲ و مجموع مسافران و خدمه آن ۱۶۰ نفر بود. به نقل از سخنگوی وقت سازمان هواپیمایی، سرعت بالای هواپیما علت سانحه بود.^۴

✓ سانحه قطار مشهد - تهران

۱. برخی از آثار چاپی و خطی آیت... بهجت به این قرار است: ۱. مباحث الاصول: دوره کامل اصول؛ ۲. حاشیه بر مکاسب شیخ انصاری رحمه‌الله و تکمیل آن تا پایان مناظر؛ ۳. مجموعه فقهی بهجت الفقیه: شامل کتاب‌های طهاره، صلاه، زکاة، خمس و حج؛ ۴. حاشیه بر مناسک شیخ انصاری رحمه‌الله؛ ۵. رساله توضیح المسائل (فارسی و عربی)؛ ۶. مناسک حج؛ ۷. وسیله النجاة؛ این کتاب حاوی آرای ایشان در برخی ابواب فقه است که در متن کتاب وسیله النجاة، تألیف حضرت آیت‌الله سید ابوالحسن اصفهانی رحمه‌الله آمد و جلد نخست آن به چاپ رسید؛ ۸. جامع المسائل: دوره فقه فتوایی، حاصل تأملات بیست و پنج ساله این فقیه اهل بیت در مقام افتاست که در نوع خود بی‌نظیر است، بخشی از آن حاشیه بر کتاب ذخیره العباد مرحوم شیخ محمدحسین غروی است که در پنج جلد به چاپ رسید؛ ۹. سروده‌های عرفانی و اخلاقی؛

۲. وب سایت مرکز تنظیم و نشر آثار آیت‌الله العظمی بهجت (قدس سره)، ستاره‌ای بدرخشید و...؛ آثار علمی.

۳ - امام راحل در نامه‌ای که به تاریخ ۱۳۶۸/۶/۱۱ به آقای منتظری نوشت، می‌گوید " شما در اکثر نامه‌ها و صحبت‌ها و موضعگیری‌هایتان نشان دادید که معتقدید لیبرال‌ها و منافقین باید بر کشور حکومت کنند. به قدری مطالبی که می‌گفتید دیکته شده منافقین بود که من فایده‌ای برای جواب به آنها نمی‌دید... (نظر ۷ شاگرد امام خمینی درباره آقای منتظری، خبرگزاری تسنیم، ۹۶/۹/۲۹)

۴. فرارو، جزئیات سقوط هواپیمای توپولوف در قزوین، ۱۳۸۸/۰۴/۲۴.

۵. خبرگزاری فارس، سرعت بیش از حد هواپیمای تهران-مشهد موجب وقوع سانحه شد، ۱۳۸۸/۰۵/۰۳؛ فرارو، کارنامه هواپیمایی ایران در سال ۸۸، ۱۳۸۹/۰۱/۱۷.

یک رام قطار توربو ترن مسافری مسیر مشهد - تهران ۳ بهمن ۱۳۸۸ در نزدیکی شهر سبزوار از ریل خارج و دچار سانحه شد. در این سانحه حدود ۳۰ نفر از مسافران کشته و مجروح شدند. معاون وقت شرکت قطارهای « هستیا » علت خروج قطار از ریل را سرعت بالای آن هنگام ورود به ایستگاه آزادور اعلام کرد. قطار توربو ترن مشهد- تهران از نوع درجه یک و دارای ۵ واگن و ۴۰ کوپه شش نفره و مجموعاً ۵۰ مسافر بوده است که در این حادثه ۴ واگن آن از ریل خارج و واژگون شد.^۱

□ جمع بندی

سال ۱۳۸۸ را می توان سال سیاسی نامید. رقابت انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری که برخی از نامزدها از اواخر سال ۱۳۸۷ تبلیغات خود را شروع کرده بودند در اوائل سال با مناظره های داغ تلویزیونی اوج گرفت و در نهایت انتخاباتی پر شور و حماسی برگزار شد. این پایان خوش ماجرا نبود، چراکه وقایع و حوادث پس از انتخابات و اعتراضات نامزدهای ناکام انتخابات سبب شد کشور ۷ الی ۸ ماه از سال درگیر خشونت و ناآرامی قرار بگیرد. نهایتاً ۹ دی این سال حضور خودجوش و حماسی مردم در اعتراض به هتک حرمت و حرمت شکنی مقدسات دینی به ویژه در روز عاشورا توسط عده- ای آشوب گر، تا حدودی غائله خاتمه یافت. از حوادث ناگوار سال ۱۳۸۸ می توان به انفجارهای تروریستی در زاهدان و منطقه پیشین سیستان و بلوچستان، ترور و شهادت دکتر علی محمدی اولین شهید دانشمند هسته ای، ترور و شهادت ماموستا شیخ الاسلام، رحلت آیات بهجت و منتظری و درگذشت همسر امام خمینی، ماجرای بازداشتگاه کهریزک، سقوط هواپیما و دو سانحه هوایی و ریلی اشاره کرد. اما در کنار این وقایع، رویدادهای مسرت بخشی نیز در این سال شاهد بودیم. از آن جمله: دستگیری عبدالمالک ریگی سرکرده گروه تروریستی در شرق کشور، بهره برداری از دستاوردهای جدید هسته ای، آزمایش موشک سجیل ۲ و پرتاب راکت کاوش ۳، بهره برداری و الحاق ناوشکن جماران به نیروی دریایی ارتش، تصویب و ابلاغ قانون هدفمند کردن یارانه ها، بهره برداری از نخستین کشتی اقیانوس پیمای ساخت ایران، کشف میادین جدید گازی و نفتی، افتتاح اولین بزرگراه دو طبقه کشور در اصفهان، بهره برداری از کارخانه سیمان ساروج کنگان در بوشهر، افتتاح تونل توحید تهران و ...

۱. تابناک، آخرین اطلاعات از سانحه قطار مشهد - تهران، ۱۳۸۸/۱۱/۰۳.